

4. Religieus geïnspireerd werk

7 Kruiswoorden – pigment en inkt op papier 50x70 cm – 2015

1. Lucas 23,34

³³ Toen ze op het zogeheten Schedelveld^o kwamen, sloegen ze Hem daar aan het kruis, en ook die twee misdadigers, de een rechts en de ander links van Hem. ³⁴ Jezus sprak: **‘Vader, vergeef het hun, want^o ze weten niet wat ze doen.’** Ze *verdobbelden zijn kleren.* ³⁵ Het volk stond toe te kijken. De leiders lachten Hem uit en zeiden: ‘Anderen heeft Hij gered; laat Hij nu zichzelf redden als Hij de Messias van God is, de uitverkorene!’ ³⁶ Ook de soldaten dreven de spot met Hem; ze kwamen Hem wijn brengen ³⁷ en zeiden: ‘Ben jij de koning van

de Joden? Red dan jezelf!' ³⁸ Boven zijn hoofd hing het opschrift: Dit is de koning van de Joden. ³⁹

2. Johannes 19,26-27

²⁵ Intussen stonden bij het kruis van Jezus zijn moeder, de zuster van zijn moeder, Maria de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala. ²⁶ Jezus zag zijn moeder, en bij haar de leerling van wie Hij hield. Toen zei Hij tegen zijn moeder: **`Vrouw, daar is nu je zoon.'** <sup>27</sup> Vervolgens zei Hij tegen de leerling: **`Daar is je moeder.'** Toen, van dat uur af, nam de leerling haar bij zich in huis op.

3. Lucas 23,43

Eén van de misdadigers die daar hingen zei smalend tegen Hem: 'Ben jij de Messias? Red dan jezelf en ons erbij!' ⁴⁰ Maar de ander wees hem terecht: 'Heb zelfs jij geen ontzag voor God, nu jij ook deze straf ondergaat?' ⁴¹ In ons geval is dat terecht, want wij krijgen ons verdiende loon. Maar Hij heeft niets verkeerd gedaan.' ⁴² Daarop zei hij: 'Jezus, vergeet mij niet wanneer U in uw koninkrijk komt.' ⁴³ Hij zei tegen hem: '**Ik beloof je, vandaag nog zul je bij Mij zijn in het paradijs.**'

4. Matheus 27,46

⁴⁵ Vanaf het zesde uur viel er duisternis over het hele land, tot aan het negende uur. ⁴⁶ Rond het negende uur riep Jezus met luide stem uit: **'Eli, Eli, lema sabachtani?'** Dat betekent: *Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij in de steek gelaten?* ⁴⁷ Sommigen die daar stonden, hoorden dat en zeiden: 'Hij roept Elia.' ⁴⁸ Meteen rende een van hen weg om een spons te halen, doopte die in wijn, stak hem op een rietstok en wilde Hem te drinken geven. ⁴⁹ Maar de anderen zeiden: 'Niet doen! Laten we eens kijken of Elia Hem komt redden.' ⁵⁰ Maar Jezus schreeuwde opnieuw luidkeels en gaf de geest.

5. Johannes 19,28

²⁸ Jezus wist dat alles thans volbracht was. Daarom zei Hij - want de Schrift moest ten volle in vervulling gaan - **`Ik heb dorst.'** ²⁹ Er stond daar een kruik met zure wijn. Ze doopten er een spons in, staken die op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond.

6. Johannes 19,30

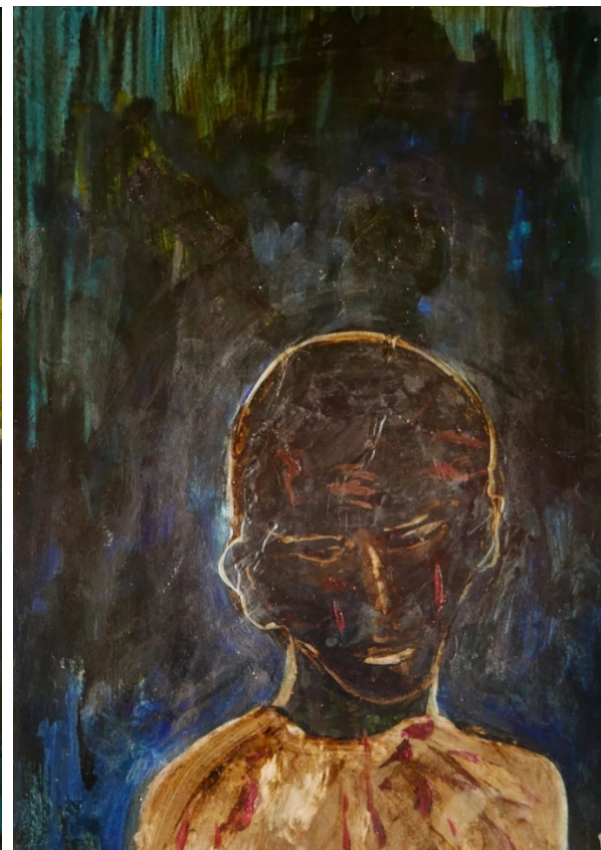
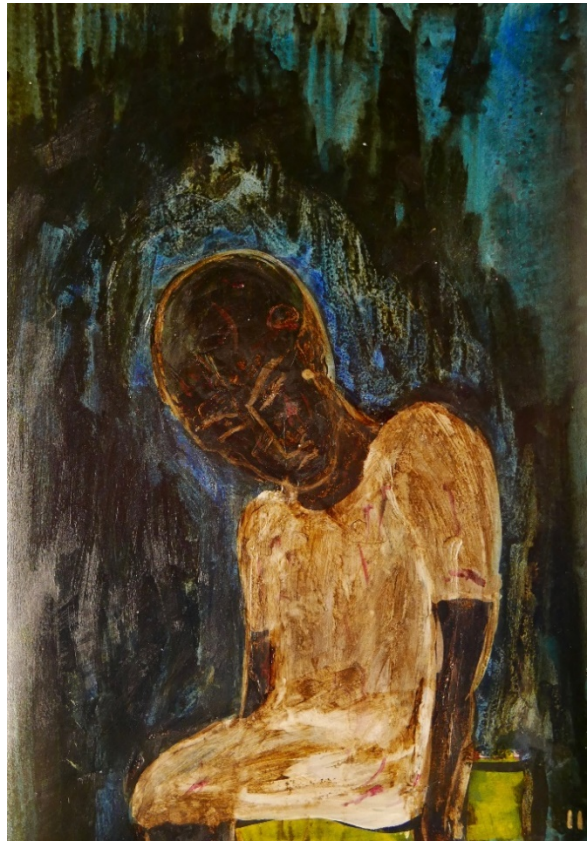
³⁰ Toen Jezus van die wijn gedronken had, zei Hij: **`Het is volbracht.'** Daarop boog Hij het hoofd en gaf Hij de geest.

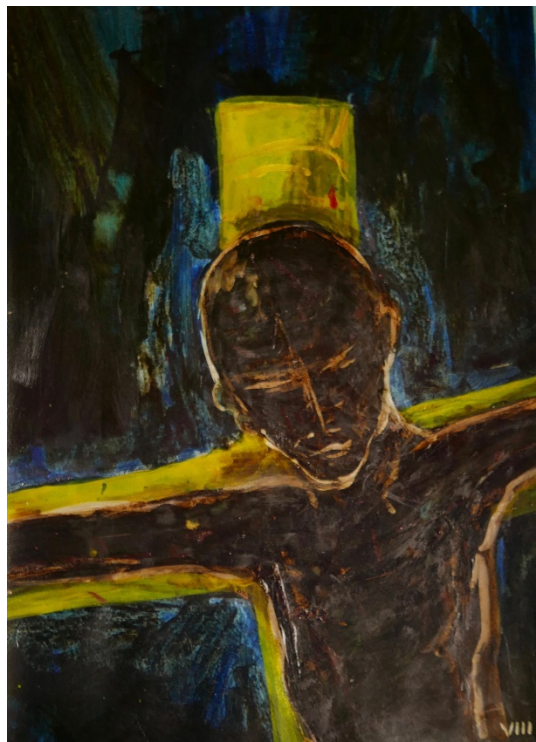
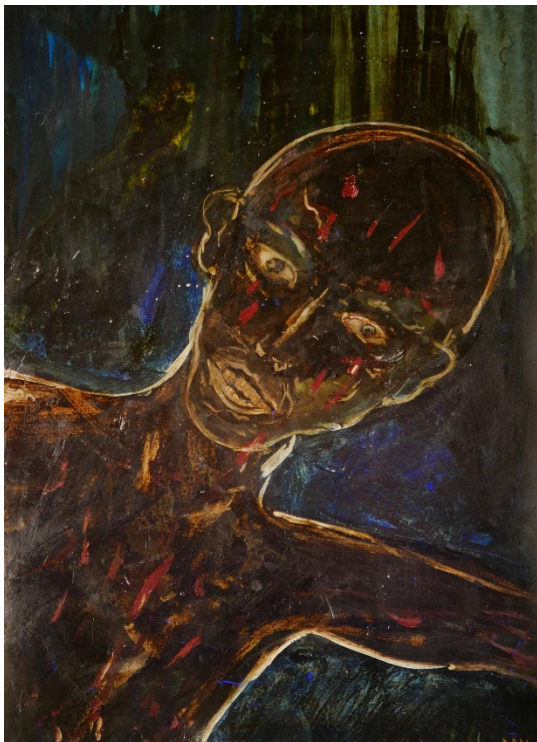
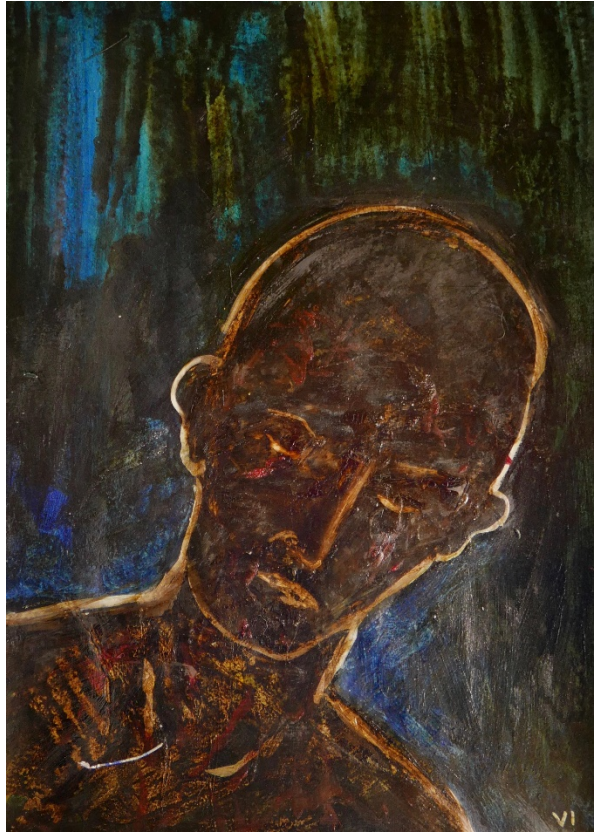

7. Lucas 23,46

⁴⁴ Al rond het zesde uur werd het donker in heel het land, tot het negende uur. ⁴⁵ Er was een zonsverduistering. Het voorhangsel in de tempel scheurde middendoor. ⁴⁶ Toen riep Jezus luidkeels: '**Vader, *in uw handen beveel ik mijn geest.***' Na deze woorden stierf Hij.

**Kruisweg 9 afbeeldingen - pigment, inkt op papier 50x70
cm 2015**

Van arrestatie, marteling, kruisopname, ontkleding tot kruisiging en graflegging. Centraal staat de uitdrukking van het slachtoffer, zijn kleding, of het ontbreken daarvan en de paal (kruis).

Passie 10 afbeeldingen - pigment en inkt op papier, 50x70 cm 2017

1. Zalving met olie

Matheus 26, 6-13

6 Als nu Jezus te Bethanië was, ten huize van Simon, den melaatse, 7 Kwam tot Hem een vrouw, hebbende een albasten fles met zeer kostelijke zalf, en goot ze uit op Zijn hoofd, daar Hij aan tafel zat. 8 En Zijn discipelen, dat ziende, namen het zeer kwalijk, zeggende: Waartoe dit verlies? 9 Want deze zalf had kunnen duur verkocht, en de penningen den armen

gegeven worden. 10 Maar Jezus, zulks verstaande, zeide tot hen: Waarom doet gij deze vrouw moeite aan? want zij heeft een goed werk aan Mij gewrocht. 11 Want de armen hebt gij altijd met u, maar Mij hebt gij niet altijd. 12 Want als zij deze zalf op Mijn lichaam gegoten heeft, zo heeft zij het gedaan tot een voorbereiding van Mijn begrafenis. 13 Voorwaar zeg Ik u: Alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden in de gehele wereld, daar zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft.

2. Brood geven aan Judas

Matheus 26,20-25

20 En als het avond geworden was, zat Hij aan met de twaalfen. 21 En toen zij aten, zeide Hij: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u, Mij zal verraden. 22 En zij, zeer bedroefd geworden

zijnde, begon een iegelijk van hen tot Hem te zeggen: Ben ik het, Heere? 23 En Hij, antwoordende, zeide: Die de hand met Mij in den schotel indoopt, die zal Mij verraden. 24 De Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk van Hem geschreven is; maar wee dien mens, door welchen de Zoon des mensen verraden wordt; het ware hem goed, zo die mens niet geboren was geweest. 25 En Judas, die Hem verried, antwoordde en zeide: Ben ik het, Rabbi? Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.

3. In de tuin

Markus 14, 32-42

³² Ze kwamen bij een plek die Getsemane heette, en hij zei tegen zijn leerlingen: 'Blijven jullie hier zitten, terwijl ik ga bidden.'³³ Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Hij voelde zich onrustig en angstig worden ³⁴ en zei tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier waken.'³⁵ Hij liep nog een stukje verder, liet zich toen op de grond vallen en bad dat dit uur zo mogelijk aan hem voorbij mocht gaan. ³⁶ Hij zei: 'Abba, Vader, voor u is alles mogelijk, neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt.'³⁷ Hij liep terug en zag dat zijn leerlingen lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Simon, slaap je? Kon je niet één uur waken?' ³⁸ Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.'³⁹ Weer ging hij weg om te bidden, met dezelfde woorden als daarvoor. ⁴⁰ Toen hij weer terugkwam, lagen ze opnieuw te slapen, want hun ogen vielen steeds dicht, en ze

wisten niet wat ze hem moesten antwoorden.⁴¹ Toen hij voor de derde maal terugkwam, zei hij tegen hen: 'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? Het is zover: het ogenblik is gekomen waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de zondaars.⁴² Sta op, laten we gaan; kijk, hij die me uitlevert, is al vlakbij.'

4. Kus van Judas

Markus 14,43-45

⁴³ Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppelsbewapende bende, die door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd.⁴⁴ Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. Hij had gezegd: 'Degene die ik kus, die is het. Neem hem

gevangen en voer hem weg onder strenge bewaking.⁴⁵ Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: 'Rabbi!' en kuste hem.

5. Arrestatie in de hof van Olijven

Markus 14,46-50

⁴⁶ Ze grepen hem vast en namen hem gevangen.⁴⁷ Een van de omstanders trok een zwaard, ging de dienaar van de hogepriester te lijf en sloeg hem een oor af. ⁴⁸ Jezus zei tegen hen: 'U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben!' ⁴⁹ Dagelijks was ik bij jullie in de tempel om onderricht te geven, en toen hebben jullie me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan.' ⁵⁰ Toen lieten allen hem in de steek en vluchtten weg.

6. Verraad van Petrus

Markus 14, 66-72

⁶⁶ Terwijl Petrus beneden op de binnenplaats was, kwam een van de dienstmeisjes van de hogepriester voorbij. ⁶⁷ Toen ze Petrus bij het vuur zag zitten, keek ze hem aan en zei: 'Jij was ook bij die Jezus van Nazaret!' ⁶⁸ Maar hij ontkende dat en zei: 'Ik weet niet waar je het over hebt, ik begrijp echt niet wat je bedoelt.' Hij ging naar buiten, naar het voorportaal, en er

kraaide een haan. ⁶⁹ Toen het meisje hem daar weer zag, zei ze opnieuw, nu tegen de omstanders: 'Hij is een van hen!' ⁷⁰ Maar hij ontkende het weer. En al gauw zeiden ook de omstanders tegen Petrus: 'Je bent wel degelijk een van hen, jij komt immers ook uit Galilea.' ⁷¹ Maar hij begon te vloeken en zwoer: 'Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!' ⁷² En meteen kraaide de haan voor de tweede keer. En Petrus herinnerde zich dat Jezus tegen hem gezegd had: 'Voordat een haan tweemaal heeft gekraaid, zul je mij driemaal verloochenen.' En toen hem dat te binnen schoot, begon hij te huilen.

7. Pilatus wast zijn handen

Matheus 27, 22-26

22 Pilatus zeide tot hen: Wat zal ik dan doen met Jezus, Die genaamd wordt Christus? Zij zeiden allen tot hem: Laat Hem gekruisigd worden. 23 Doch de stadhouder zeide: Wat heeft Hij dan kwaads gedaan? En zij riepen te meer, zeggende: Laat Hem gekruisigd worden! 24 Als nu Pilatus zag, dat hij niet vorderde, maar veel meer dat er oproer werd, nam hij water en wies de handen voor de schare, zeggende: Ik ben onschuldig aan het bloed dezès Rechtvaardigen; gijlieden moogt toezien. 25 En al het volk, antwoordende, zeide: Zijn bloed kome over

ons, en over onze kinderen. 26 Toen liet hij hun Bar-abbas los, maar Jezus gegeseld hebbende, gaf hij Hem over om gekruisigd te worden.

8. Koning van de Joden

Markus 15, 16-20

¹⁶ De soldaten leidden hem weg, het paleis (dat wil zeggen het pretorium) in, en riepen de hele cohort bijeen. ¹⁷ Ze trokken hem een purperen gewaad aan, vlochten een kroon van doorntakken en zetten hem die op. ¹⁸ Daarna brachten ze hem hulde met de woorden: Gegroet, koning van de Joden!' ¹⁹ Ze sloegen hem met een rietstok tegen het

hoofd en bespuwden hem, en bogen onderdanig voor hem.²⁰ Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem het purperen gewaad uit en deden hem zijn kleren weer aan.

9. Jezus wordt ontkleed

10. Jezus gekruisigd

Markus 15, 20-39

Toen brachten ze hem naar buiten om hem te kruisigen.²¹ Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen. ²² Ze brachten hem naar Golgota, wat in onze taal 'schedelplaats' betekent. ²³ Ze wilden hem

met mirre vermengde wijn geven, maar hij nam die niet aan.²⁴ Ze kruisigden hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dobbelden erom wie wat zou krijgen.²⁵ Het was in het derde uur na zonsopgang toen ze hem kruisigden.²⁶ Het opschrift met de aanklacht tegen hem luidde: 'De koning van de Joden'.²⁷ Samen met hem kruisigden ze twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links.²⁹ De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem: 'Ach, kijk nu toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt,³⁰ red jezelf toch door van het kruis af te komen.'³¹ Ook de hogepriesters en de schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen: 'Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet;³² laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!' Ook de twee andere gekruisigden beschimpten hem.

³³ Op het middaguur viel er een duisternis over het hele land, die drie uur aanhield.³⁴ Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: '*Eloï, Eloï, lema sabachtani?*', wat in onze taal betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?'³⁵ Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hoor, hij roept Elia!' ³⁶ Iemand ging snel een spons halen, doordrenkte die met zure wijn, stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken, terwijl hij zei: 'Laten we eens kijken of Elia komt om hem eraf te halen.'³⁷ Maar Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit.³⁸ En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën.³⁹ Toen de centurio, die recht tegenover hem stond, hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: 'Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.'

Passie in blauw pigment, sumi-e op papier 48x36 cm 2017

9 x Christus, sumi-e en pigment op papier, 30x40 cm 2017

Zalving

Avondmaal

Tuin

Verraad

Gemarteld

Ontkleed

Gekruisigd

Kruisafname

Graflegging

Passie, pigment, inkt, sumi-e op papier 70x100 cm, 2017

**Maria durch den Dornwald ging, Pigment en inkt op papier,
63x44 - 2019**

